

У. Н. Р.

III/4

13

Українська Військова Місія
в Речіпосполитій Польській.

Відділ кашелярії

10 Березня 1920 р.

Ч. 469

ст. м. Варшава.

ПАНУ ГОЛОВНОМУ ОТАМАНУ.

Д О К Л А Д.

Щасливий докласти Вам, ПАНЕ ОТАМАНЕ, що завдання, яке Ви поклали на мене на початку мого призначення Головою Секції надзвичайної ваги я зміг виконати слабими силами дорученої мені Секції?

І/Сьогодні в тяжких муках народився слабенькій, маленькій, але подаючий надію в майбутньому підросли і зміцніти "СИН УКРАЇНИ".

Не буду з'ясовувати Вам ті технічні труднощі, які вдалося перемогти, щоб Ви не подумали, що я маю на меті вихвалитися перед Вами. Зазначу тільки, що багато поту прийшлося проліт в день і в ночі на цієї працю маленькій редакції, яка складається з таких осіб: редактор п. Вороний, Микола, Секретар Хорунжий Букшований Микола, члени: Поручик Коршнінський Антін, Начальник нац. осв. від. Місії Сотник Дравакко Герасим, і Сотник Веденський Михайло.

Асигнував я на це видавництво маленьку суму 10.000 марок на місяць, якої вистарчило завдяки прихильному відношенню Польського Доводства, яке дало паперу і друкарню. Гадаю, що з цього дня наша героїчна Армія матиме свій власний орган, на сторінках якого буде відроджуватися життя тієї Армії і слава найкращих синів України не пропаде, а лунатиме по цілому світові.

Як бачите, ПАНЕ ОТАМАНЕ, ця справа проведена мною не легально по-заштатом Місії та без затвердження для неї кошторису. Але такий спосіб цілком зле відбивається на праці цих ідейних робітників, бо вони майже голодують в Варшаві. Я бачу їхню працю, я знаю їхне матеріальне становище, хоча вони і мовчать. Я не можу

70

47

співчувати їм, а тому беру на свою відповідальність і видаю одноразову допомогу 5000/п'ять тисяч марок/Хорунжому Букшованому на цивільний одяг, в агітаційних завданнях поручнику Коршніському 10.000 марок, коректору - Вертишенку Олексі 2000 марок.

Про що докладаю на Вашу санкцію, коли її не буде, приймаю на своє утримання.

Третій відділ дорученої мені Місії, яким керує Сотн. Драченко, крім свого безпосереднього завдання: організація полонених, перевозка їх до Ланцута, національно-освітня праця по між ними, розвиває і переводить працю видавничу і агітаційну і постачає літературою військові частини. Цього вимагають обставини сучасного менту бо відповідного апарату в нашому Генеральному Штабі не існує, а до Місії щодня звертаються військові частини з вимогами дати їм літератури: газет, книжок, брошур, паперу, та грошей на національно-освітні цілі.

За останні три тижні крім видання тижневика, закуплено і відправлено по частинам більш 3-х тисяч томів в книжок на суму 20.000 марок польських. Надруковано 500.000 відозв і прокламацій, які розповсюджені на фронті і по за фронтом.

Крім цього Сотник Драченко організував і безпосередньої керує національно-освітньою справою на Збірній Станиці в Ланцуті, де заснована книгозбірня в 1.500 томів, улаштована школа для старшин та козаків, організована праця перекладів з чужих мов творів, які мають виховуючи значіння, складаються інструкції по національно-освітній справі у війську і поміж населенням, пишуться брошури національно-агітаційного напрямку, які в скорому часі, коли дозволять обставини будуть видруковані, а до цього ще насовується справа з Кубанцями. Для переведення цієї справи необхідно найменше 5-6 чоловік, а в мене переводять її 3 особи. При скорочених штатах і при відсутності прикомандірованих зовсім неможливо буде переводити життя вищезазначенну і організовану Сотником Драченко працю.

Господарча Референтура, праця якої була за весь час досить велика також поширюється надзвичайно з переходом Постацання цілої нашої армії до Польського Довудства. Скасування посади Помішника Референта Господарчої Референтури який між иншим

може бути поверне до Берліну, ставить цю референтуру в критичне становище.

Референтура Організаційна Підполковник Дідковський вимогою сучасного менту призначення мною для безпосереднього зв'язку мене, а також Генерального Штабу /по проханню Генерала Сінклера/ до Начальника Польського Генерального Штабу. Таким чином працю по організації наших частин - себ-то в Ланьцуті, Кубанської дивізії, авто кольони, та авіотряду, та інші організаційні завдання за відсутності Помішника цього Референта - я не знаю - на кого покласти. Крім того Підполковник Дідковський без жадних витрат для Держави розпочав уже видавання всіляких перекладів статутів.

Референтура Інформаційна Сотник Стрижак крім спеціального свого завдання /збирання, підрахунок та відповідні поширення всіх військово-політичних відомостей/ які добуваються із Польського Генштабу і Військового Міністерства та Штабу Дієвої Армії і інших джерел, перепитування всіх, хто приїздить з закордону та з армії, ухот і слідкування за всіма військовими особами, які стало чи часово перебувають у Варшаві, перегляд усіх справ тих осіб, які бажають вступити до Українського Війська, або одержати яку небудь допомогу; слідкування за провокаційним елементом, польським і російським, слідкування за життям політичних організацій-польських, російських і українських в Польщі і по можливості за кордоном; слідкування і реферування для мене ^{преси} Варшавської/ і по можливості зв'язок по цім справам і з закордонними Місіями/ - в сучасний мент значно поширює працю цього референта допомогою мені в моїх вносинах з усіма Військовими Місіями, які перебувають в Варшаві. Скасування Помішника цього Референта ставить і цю Референтуру також у критичне становище. За весь час існування Секції я настоював на необхідності всім чотирьом Референтам мати Помішників.

В штатах Секції, затверджених Вами 8 лютого, Ви Пане Отамане, власною рукою викреслили цих помішників референтів, залишивши тільки 2-х, з такого тяжкого становища що до Референтів я до сьогодні виходив компромисово, а саме з чотирьох штатних старшин для доручень - 2-х я призначив виконувати обов'язки помішників референтів, які їх не мали, а всі доручення по командіро-

ках, при прийому майна, та інших, поклав на плечі 2-х других старшин для доручень, зараз один з них Хорунжий Омельченко в Берліні.

Сьогодні - завдяки скасування цих 2-х старшин із штату Місії та заборони мати прикомандірованих до Місії. - я - як Начальник Місії - поставлений в критичне становище, не бачучи легального виходу з нього, а тому примушений знову прохати Вас призначити Начальником Місії більш спритну особину.

Доклад з приводу скасування лікаря, Юріс-Консульта, Секретаря та 6-а друкаршиці додається окремо.

Підписав: **Ванерал-Поручник Зетинський**
Підписав:

З оригіналом згідно:

Начальник Канцелярії,

С о т н и к

83